

UCHWAŁA Nr
Rady Powiatu Międzyrzeckiego
z dnia

w sprawie przyjęcia Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2016- 2025 w powiecie międzyrzeckim

Na podstawie art. 35 a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz.721, z późn. zm.) i art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1445 z późn. zm) uchwała, co następuje:

§1. Przyjmuje się do realizacji Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2016- 2025 w powiecie międzyrzeckim stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Powiatu

Jarosław Szalata

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 35a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127 poz. 721, z późn. zm.) do zadań powiatu należy opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych.

Na podstawie art. 44b w.w. ustawy Powiatowa społeczna rada do spraw osób niepełnosprawnych jako organ opiniodawczo-doradczy pozytywnie zaopiniowała projekt Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2016- 2025 w powiecie międzyrzeckim.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Powiatu Międzyrzeckiego
z dnia

Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2016-2025 w powiecie międzyrzeckim

SPIS TREŚCI

I	Wprowadzenie	2
II	Analiza obszaru niepełnosprawności, w tym w powiecie międzyrzeckim	3
III	Cele programu i harmonogram działań	15
IV	Sposób realizacji programu	19
V	Adresaci programu	19
VI	Źródła finansowania programu	19

I. Wprowadzenie

Aktywność osób niepełnosprawnych jest niezbędnym warunkiem równoprawnego uczestnictwa w życiu społecznym i gospodarczym kraju. Pomimo ciągle rosnącej świadomości społecznej dotyczącej rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych obserwuje się duże utrudnienia dla tej grupy osób w wejściu i późniejszym udziale na rynku pracy oraz napotykanie na bariery utrudniające pełne korzystanie z praw, a nawet wykonywanie obowiązków obywatelskich.

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych, zwany dalej Programem, jest dokumentem określającym i koordynującym działania w zakresie polityki socjalnej powiatu, ukierunkowanym na problemy osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i zatrudnienia oraz przestrzegania praw osób niepełnosprawnych zgodnie z art. 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.). Stanowi on podstawę do opracowywania i realizacji programów celowych na rzecz osób niepełnosprawnych. Program wyznacza kierunki, w jakich powinny zmierzać działania zapewniające osobom niepełnosprawnym godne i aktywne życie, a także pomoc dostosowaną do rzeczywistych potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności. Działania realizowane w ramach programu zmierzają do aktywizacji osób niepełnosprawnych w życiu zawodowym, społecznym, kulturalnym, sportowym oraz rekreacji i turystyce; podnoszenia świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie swoich praw.

Stworzenie spójnego systemu wspierania osób niepełnosprawnych i ich rodzin jest niezbędne do osiągnięcia celów głównych:

1. Integracja społeczna osób niepełnosprawnych.
2. Przeciwdziałanie marginalizacji zawodowej osób niepełnosprawnych .

Konstruując niniejszy program uwzględniono zasadnicze dane diagnostyczne dotyczące wielkości środowiska osób niepełnosprawnych, z uwzględnieniem ich sytuacji zawodowej i społecznej.

Warunkiem powodzenia realizacji Programu jest czynne w nim uczestnictwo oraz współpraca z samorządami gminnymi, jednostkami pomocy społecznej, placówkami oświaty, organizacjami pozarządowymi, placówkami służby zdrowia i innymi podmiotami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

II. Analiza obszaru niepełnosprawności, w tym w Powiecie Międzyrzeckim

W dniu 6 września 2012r. Polska ratyfikowała Konwencję o prawach osób niepełnosprawnych. Konwencja to pierwszy międzynarodowy akt prawny, który w kompleksowy sposób mówi o kwestiach niepełnosprawności. Konwencja ta określa co należy robić, aby wszystkie prawa człowieka i podstawowe wolności, które są przywilejem każdego były dostępne także dla osób niepełnosprawnych.

”Celem niniejszej Konwencji jest popieranie, ochrona i zapewnienie pełnego i równego korzystania ze wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności przez wszystkie osoby niepełnosprawne oraz popieranie poszanowania ich przyrodzonej godności.

Do osób niepełnosprawnych zaliczają się te osoby, które mają długotrwale fizyczne, umysłowe, intelektualne oraz dotyczące zmysłów uszkodzenia mogące w oddziaływaniu z różnymi barierami utrudniać im pełne i skuteczne uczestnictwo w społeczeństwie na zasadach równości z innymi osobami” (art. 1 Konwencji).

Natomiast ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych zawęża powyższą definicję określając:

“Niepełnosprawnymi są osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, a w szczególności ogranicza zdolności do wykonywania pracy zawodowej, jeśli uzyskały orzeczenie”.

Dla potrzeb Powiatowego Programu przyjmujemy obie definicje, stosując określenie z Ustawy do realizacji zadań z niej wynikających. Biorąc pod uwagę powyższe definicje, niepełnosprawność przedstawia się, jako zjawisko różnorakie, które obejmuje wiele ograniczeń funkcjonalnych o charakterze fizycznym lub intelektualnym. Może wynikać z choroby somatycznej lub umysłowej, również może mieć charakter stały lub przejściowy. Występuje we wszystkich grupach wiekowych.

Ostatnie pełne, choć wstępne dane, dotyczące liczby osób niepełnosprawnych w Polsce pochodzą z Narodowego Spisu Powszechnego 2011. Według jego wstępnych wyników w 2011 roku liczba osób niepełnosprawnych ogółem wynosiła około 4,7 mln (dokładnie 4 697,5 tys.). Tym samym liczba osób niepełnosprawnych w Polsce stanowiła 12,2% ludności kraju wobec 14,3% w 2002 r. (blisko 5,5 mln osób niepełnosprawnych w 2002 roku). Udział mężczyzn wśród osób niepełnosprawnych wynosił 46,1% wobec 53,9% dla kobiet. Odsetki te jednak mogą być zaniżone ze względu na występujące niedoszacowania danych.

Zmianę struktury osób niepełnosprawnych według stopnia niepełnosprawności można zaobserwować porównując dane dotyczące udziału osób o określonych stopniach

niepełnosprawności w populacji osób niepełnosprawnych prawnie ogółem w latach 2002 - 2012. I tak według BAEL udział osób niepełnosprawnych ze znacznym stopniem niepełnosprawności w 2002 roku wynosił 21,1%, z umiarkowanym – 35,1%, z lekkim – 42,7%. Natomiast w 2012 roku wynosiły odpowiednio: 28,3%, 40,9% i 30,8%. Wśród osób niepełnosprawnych prawnie w wieku produkcyjnym struktura ta przedstawiała się następująco: 21,4% - znaczny stopień niepełnosprawności, 42,7% - umiarkowany, 35,9% - lekki.

Brak jest narzędzi pomiaru zjawiska niepełnosprawności, rozproszenie danych na temat orzecznictwa. Orzeczenie wydaje ZUS, KRUS i inne organy branżowe do celów rentowych a także powiatowe zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności do celów poza rentowych. Dane dotyczące liczby osób niepełnosprawnych mogą się również pokrywać, gdyż osoba niepełnosprawna może posiadać 2 ważne orzeczenia. Ponadto kwestia wydawania przez organy orzecznicze orzeczeń na czas określony (niepełnosprawność czasowa) nie pozwala na definitywne określenie faktycznej liczby osób niepełnosprawnych. Mieszkańcy powiatu międzyrzeckiego są orzekani przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Świebodzinie. Poniżej zaprezentowane są dane o liczbie wydanych orzeczeń w 2014 i 2015 roku.

Symbole przyczyny niepełnosprawności:

- 01 – U upośledzenie umysłowe
- 02 – P choroby psychiczne
- 03 – L zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu
- 04 – O choroby narządu wzroku
- 05 – R upośledzenie narządu ruchu
- 06 – E epilepsja
- 07 – S choroby układu oddechowego i krążenia
- 08 – T choroby układu pokarmowego
- 09 – M choroby układu moczowo-płciowego
- 10 – N choroby neurologiczne
- 11 – I inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego
- 12 – C całościowe zaburzenia rozwojowe

Symbol przyczyny niepełnosprawności zawarty w orzeczeniu o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności lub wskazaniach do ulg i uprawnień odzwierciedla rozpoznanie

uszkodzenia lub choroby, która niezależnie od przyczyny jej powstania powoduje zaburzenia funkcji organizmu oraz ograniczenia w wykonywaniu czynności życiowych i aktywności społecznej osoby zainteresowanej lub dziecka.

Orzeczenie może zawierać więcej niż jeden symbol przyczyny niepełnosprawności, nie więcej niż trzy symbole schorzeń, które w porównywalnym stopniu wpływają na zaburzenie funkcji organizmu.

Tabela nr 1. Orzeczenia o niepełnosprawności z uwzględnieniem symbolu przyczyny niepełnosprawności, wieku oraz płci orzekanych osób w 2014 r. (*dzieci*)

Lp.	Symbol przyczyny niepełnosprawności	Liczba orzeczeń z danym symbolem przyczyny niepełnosprawności					
		Razem (7+8)	według wieku			według płci	
			do 3 lat	4- 7	8- 16	K	M
1	2	3	4	5	6	7	8
1	01-U	5	1	0	4	3	2
2	02-P	17	2	2	13	4	13
3	03-L	10	4	3	3	4	6
4	04-O	10	2	4	4	6	4
5	05-R	21	8	5	8	8	13
6	06-E	5	1	2	2	3	2
7	07-S	20	16	2	2	8	12
8	08-T	2	0	0	2	0	2
9	09-M	10	3	3	4	2	8
10	10-N	18	9	5	4	8	10
11	11-I	7	5	0	2	2	5
12	12-C	15	8	4	3	5	10
Ogółem		140	59	30	51	53	87

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Świebodzinie

Na 140 wydanych orzeczeń dla dzieci do 16 r.ż. w 2014 r. aż w przypadkach 21 orzeczono upośledzenie narządu ruchu, w 20 choroby układu oddechowego i krążenia a w 18 choroby neurologiczne. Biorąc pod uwagę płeć, to wydano więcej orzeczeń dla chłopców (87) niż dla dziewczyn (53), z największą liczbą w upośledzeniu narządu ruchu, chorobach psychicznych i chorobach układu oddechowego i krążenia. Jeśli chodzi o wiek to największa liczba orzeczeń obejmuje dzieci w wieku do 3 lat i w wieku od 8 do 16 lat.

Tabela nr 2. Orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień z uwzględnieniem symbolu przyczyny niepełnosprawności, wieku i płci w 2014 r. (*dorośli*)

L p.	Symbol przyczyny niepełnosprawności	Liczba orzeczeń z danym symbolem przyczyny niepełnosprawności							
		wg stopnia niepełnosprawności				według wieku		według płci	
		Razem (4+5+6)	Z znaczny	U umiarkowany	L lekki	16-59	60 lat i więcej	K	M
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	01- U	28	22	6	0	25	3	9	19
2	02- P	98	41	55	2	75	23	53	45
3	03- L	104	17	33	54	49	55	45	59
4	04- O	23	5	13	5	17	6	10	13
5	05- R	391	96	179	116	225	166	189	202
6	06- E	23	3	17	3	18	5	11	12
7	07- S	227	99	105	23	99	128	97	130
8	08- T	40	22	15	3	19	16	12	28
9	09- M	73	40	30	3	41	32	52	21
10	10- N	102	63	36	3	58	44	44	58
11	11- I	97	48	39	10	42	55	52	45
12	12- C	4	2	2	0	4	0	2	2
Ogółem		1210	458	530	222	672	533	576	634

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Świebodzinie

Na 1210 wydanych orzeczeń, aż w 391 przypadkach dotyczyło chorób upośledzenia narządu ruchu, w 227 chorób układu oddechowego i krążenia. Zespół wydał najwięcej orzeczeń o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (530) a następnie znacznym (458). 55% wydanych orzeczeń obejmuje osoby w wieku 16-59.

Tabela nr 3. Orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień z uwzględnieniem symbolu przyczyny niepełnosprawności, wykształcenia i zatrudnienia w 2014 r. (*dorośli*)

L p.	Symbol przyczyny niepełnosprawności	Liczba orzeczeń z danym symbolem przyczyny niepełnosprawności						
		według poziomu wykształcenia					według zatrudnienia	
		mniej niż podstawowe	podstawowe i gimnazjalne	zasadnicze	średnie	wyższe	pracujący	niepracujący
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	01- U	21	4	3	0	0	0	28

2	02-P	20	30	25	19	4	14	84
3	03-L	14	20	38	25	7	21	83
4	04-O	2	6	6	7	2	10	13
5	05-R	41	69	140	109	32	103	288
6	06-E	5	0	12	6	0	5	18
7	07-S	18	70	72	59	8	42	185
8	08-T	7	5	15	9	4	10	30
9	09-M	2	13	25	27	6	22	51
10	10-N	7	23	39	28	5	19	83
11	11-I	12	26	27	25	7	12	85
12	12-C	1	1	1	1	0	0	4
Ogółem		150	267	403	315	75	258	952

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Świebodzinie

Największą liczbę wśród osób dorosłych niepełnosprawnych w 2014 r. stanowią osoby z wykształceniem zawodowym (403), a najmniejszą z wyższym (75). Na 1210 osób niepełnosprawnych, aż 952 osoby są niepracujące.

Tabela nr 4. Orzeczenia o niepełnosprawności z uwzględnieniem symbolu przyczyny niepełnosprawności, wieku oraz płci orzekanych osób w 2015 r. (dzieci)

Lp.	Symbol przyczyny niepełnosprawności	Liczba orzeczeń z danym symbolem przyczyny niepełnosprawności					
		Razem (7+8)	według wieku			według płci	
			do 3 lat	4- 7	8- 16	K	M
1	2	3	4	5	6	7	8
1	01-U	6	1	3	2	2	4
2	02-P	14	1	4	9	3	11
3	03-L	12	0	5	7	3	9
4	04-O	12	2	0	10	6	6
5	05-R	12	4	3	5	8	4
6	06-E	7	0	4	3	3	4
7	07-S	8	4	4	0	3	5
8	08-T	0	0	0	0	0	0

9	09-M	6	4	1	1	0	6
10	10-N	12	3	5	4	6	6
11	11-I	11	4	1	6	4	7
12	12-C	19	6	9	4	6	13
Ogółem		119	29	39	51	44	75

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Świebodzinie

W 2015 r. Zespół wydał orzeczenia dla dzieci z największą niepełnosprawnością w zakresie całościowego zaburzenia rozwojowego (19) i chorób psychicznych (14). Podobnie jak w 2014 r. było orzekanych więcej chłopców (75) niż dziewczyn (44). U chłopców najczęściej występują całościowe zaburzenia rozwojowe (13) i choroby psychiczne (11), a u dziewczyn upośledzenia narządu ruchu (8) i równorzędnie (po 6) całościowe zaburzenia rozwojowe, choroby neurologiczne i choroby narządu wzroku.

Tabela nr 5. Orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień z uwzględnieniem symbolu przyczyny niepełnosprawności, wieku i płci w 2015 r. (*dorośli*)

Lp.	Symbol przyczyny niepełnosprawności	Liczba orzeczeń z danym symbolem przyczyny niepełnosprawności							
		wg stopnia niepełnosprawności				według wieku		według płci	
		Razem (4+5+6)	Z znaczny	U umiarko- wany	L lekki	16-59	60 lat i więcej	K	M
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	01-U	39	22	15	2	35	4	25	14
2	02-P	132	76	54	2	92	40	62	70
3	03-L	106	19	25	62	30	76	48	58
4	04-O	32	14	12	6	20	12	17	15
5	05-R	391	108	201	82	186	205	181	210
6	06-E	13	4	8	1	8	5	7	6
7	07-S	221	135	71	15	53	168	104	117
8	08-T	40	28	9	3	16	24	15	25
9	09-M	71	48	14	9	36	35	49	22
10	10-N	117	81	34	2	47	70	48	69
11	11-I	87	46	36	5	46	41	48	39
12	12-C	6	1	5	0	6	0	2	4
Ogółem		1255	582	484	189	575	680	606	649

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Świebodzinie

W 2015 r. podobnie jak w 2014 r. wśród osób dorosłych orzeczono najwięcej niepełnosprawności z powodu upośledzenia narządu ruchu (391) i chorób układu oddechowego i krążenia (221). Zdecydowaną większość stanowiły orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności (582), umiarkowanym (484) i lekkim (189). Zespół częściej orzekał mężczyzn (649) niż kobiety (606) w wieku 60 lat i więcej (680).

Tabela nr 6. Orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień z uwzględnieniem symbolu przyczyny niepełnosprawności, wykształcenia i zatrudnienia w 2015 r. (*dorośli*)

L p.	Symbol przyczyny niepełnosprawności	Liczba orzeczeń z danym symbolem przyczyny niepełnosprawności						
		według poziomu wykształcenia					według zatrudnienia	
		mniej niż podstawowe	podstawowe i gimnazjalne	zasadnicze	średnie	wyższe	pracujący	niepracujący
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	01-U	27	8	4	0	0	1	38
2	02-P	24	42	36	25	5	15	117
3	03-L	14	21	36	28	7	22	84
4	04-O	5	9	5	9	4	5	27
5	05-R	43	70	130	110	38	92	299
6	06-E	2	1	8	2	0	2	11
7	07-S	23	70	64	51	13	23	198
8	08-T	2	8	15	12	3	8	32
9	09-M	7	11	23	24	6	18	53
10	10-N	19	32	27	29	10	18	99
11	11-I	10	24	23	23	7	7	80
12	12-C	1	1	0	4	0	2	4
Ogółem		177	297	371	317	93	213	1042

Źródło: Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Świebodzinie

Podobnie jak w 2014 r., większą liczbę osób niepełnosprawnych stanowią osoby z wykształceniem zawodowym (371) a najmniejszą z wyższym (93). Na 1255 osób orzekanych aż 1042 to osoby niepracujące.

Osoby posiadające orzeczenia o niepełnosprawności mogą ubiegać się o dofinansowania do różnych zadań. Co roku Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych informuje o wysokości przyznawanych środków na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób

niepełnosprawnych według algorytmu. Na potrzeby obliczenia wysokości środków, Fundusz zastosował dla powiatu poniższe dane.

Tabela nr 7. Dane zastosowane do obliczeń wysokości środków Funduszu dla powiatu w latach 2013-2016

lp	Dane	Wskaźniki w latach			
		2013	2014	2015	2016
1	Liczba dzieci w powiecie w wieku 0-14 lat -wg GUS	8 812	8 843	8 742	8 791
2	Wskaźnik częstości niepełnosprawności orzeczonej wśród dzieci w wieku 0-14 lat w Polsce wg GUS	1,8 %	2,2 %	2,23 %	2,23 %
3	Liczba osób w wieku 15 lat i więcej w powiecie - wg GUS	49 947	49 890	49 867	49 849
4	Wskaźnik częstości niepełnosprawności w powiecie orzeczonej wśród osób w wieku powyżej 15 lat - wg GUS	16,70 %	10,70 %	10,70 %	10,70 %
5	Liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych i osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu, wyliczona jako średnia z września, października, listopada roku poprzedniego według stanu na koniec miesiąca na podstawie dostępnych danych GUS	235	242	210	159
6	Przyznane środki PFRON	979950	1066067	1082862	1018588

Źródło: Informacja PFRON

Na podstawie zebranych danych wynika, że wskaźnik częstości niepełnosprawności orzeczonej wśród dzieci w wieku 0-14 lat w Polsce wg GUS jest rosnący w latach od 2014 w stosunku do roku 2013 (z 1,8% na 2,23%), a wskaźnik częstości niepełnosprawności w powiecie orzeczonej wśród osób w wieku powyżej 15 lat - wg GUS jest malejący w latach od 2014 w stosunku do roku 2013 (z 16,70% na 10,70%).

Przyznawane środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych nie zaspakajają potrzeb osób niepełnosprawnych w zakresie dofinansowań. Poniższa tabela przedstawia liczbę przyjętych wniosków a złożonych przez osoby niepełnosprawne.

Tabela nr 8. Dane o liczbie przyjętych wniosków na dofinansowania w latach 2013-2015

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze						
w latach:	2013		2014		2015	
	liczba	kwota	liczba	kwota	liczba	kwota
złożone wnioski	411	430 388	454	563 248	473	744 703
zawarte umowy (dot. sprzętu rehabilitacyjnego)	4	6 664	4	4 470	8	9 769

w tym dofinansowanie wypłacone ze środków PFRON	330	313 325	373	371 286	366	391 805
w tym dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	35	52 823	38	68 613	45	58 678
w tym dla mieszkańców wsi	166	134 552	192	179 580	158	164 358
w tym dla kobiet	170	124 239	149	126 045	162	182 061
% wykonania	81,3 %		83,04 %		79,07 %	
Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych						
w latach:	2013		2014		2015	
	<i>liczba</i>	<i>kwota</i>	<i>liczba</i>	<i>kwota</i>	<i>liczba</i>	<i>kwota</i>
osoby ubiegające się o dofinansowanie wraz z opiekunami	298	X	382	X	346	X
przyznane dofinansowania	63	45 804	178	102 266	112	89 562
wypłacone dofinansowania	55	45 804	140	102 266	102	89 562
dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	22	21 887	27	26 622	33	37 422
w tym dla mieszkańców wsi	8	8 010	21	17 861	19	18 732
w tym dla kobiet	4	3 984	35	26 262	10	8 756
% wykonania	21,14 %		46,6 %		32,37 %	
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na wnioski indywidualnych osób niepełnosprawnych						
w latach:	2013		2014		2015	
	<i>liczba</i>	<i>kwota</i>	<i>liczba</i>	<i>kwota</i>	<i>liczba</i>	<i>kwota</i>
złożone wnioski	68	473 882	53	439 084	55	521 348
zawarte umowy	25	119 797	15	89 319	17	99 955
wypłacone dofinansowania	21	95 388	12	72 821	17	99 055
w tym dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	2	8 856	0	0	2	7 832
w tym dla mieszkańców wsi	8	32 095	5	32 785	9	52 838
w tym dla kobiet	11	46 905	59	52 777	7	42 949
% wykonania	36,76 %		28,3 %		30,9 %	

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych						
złożone wnioski	11	46 795	11	48 715	9	103 110
zawarte umowy	12	25 000	11	20 000	8	8 923
wypłacone dofinansowania według zawartych umów	527	25 000	567	20 000	818	8 923
w tym dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej	158	6 631	171	5 952	135	4 897
w tym dla mieszkańców wsi	195	9 266	242	8 436	176	1 918

Źródło: Dane PCPR w Międzyrzeczu

Na terenie powiatu międzyrzeckiego jest siedem domów pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych, w tym: 5 prowadzonych przez powiat (w Jasięcu, Międzyrzeczu Rokitnie 38, Rokitnie 58 i Skwierzynie), jeden w Szarczu prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Felicjanek i jeden w ramach działalności gospodarczej w Rokitnie. Jest Powiatowy Ośrodek Wsparcia w Skwierzynie, Warsztat Terapii Zajęciowej przy DPS w Międzyrzeczu, Środowiskowe Domy Samopomocy w Międzyrzeczu, Pszczewie i Trzcielu. Istotne jest zapewnienie osobom wymagającym pomocy, opieki i wsparcia, którego wymagają na najlepszym poziomie.

Na rzecz aktywności społecznej osób niepełnosprawnych energicznie działają organizacje pozarządowe, w szczególności:

- Stowarzyszenie „Nasz Dom” w Skwierzynie
- Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział w Gorzowie Wlkp.
- Polski Związek Niewidomych Koło w Międzyrzeczu
- Międzyrzeckie Stowarzyszenie „Szansa” na Rzecz Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej Uzdolnionej Artystycznie
- Towarzystwo Walki z Kalectwem Koło Terenowe w Skwierzynie
- Stowarzyszenie „Pomoc Dzieciom Niepełnosprawnym” w Międzyrzeczu
- Stowarzyszenie Amazonek w Międzyrzeczu
- Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Lśnienie”
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Międzyrzeczu

- Lubuska Jednostka Wojewódzka Towarzystwa Pomocy Głuchoniewidomym w Międzyrzeczu.

Rehabilitacja społeczna, zawodowa i zdrowotna ma na celu pomniejszanie skutków, wynikających z niepełnosprawności, a także przygotowywanie osoby niepełnosprawnej do życia w społeczeństwie. Dzięki właściwej rehabilitacji osoby niepełnosprawne powinny umieć realizować się w pracy i w życiu osobistym, a poprzez samorealizację osiągać pożądaną status społeczny. Dzięki właściwej rehabilitacji osoby niepełnosprawne powinny umieć realizować się w pracy i w życiu osobistym, a poprzez samorealizację osiągać pożądaną status społeczny.

Wiedza o niepełnosprawności wymaga szczególnego podejścia do osób niepełnosprawnych w edukacji, na rynku pracy i w życiu codziennym.

Wg danych Powiatowego Urzędu Pracy osoby niepełnosprawne w liczbie 139, stanowiły 4,2% ogółu bezrobotnych. W 2015 roku ich liczba w stosunku do 2014 roku zmniejszyła się o 34 osoby.

w 2014 r. – 173 osoby – 4,3% ogółu bezrobotnych,

w 2013 r. – 226 osób – 4,4% ogółu bezrobotnych.

Prawo do zasiłku w 2015 r. posiadało 39 osób – tj. 28,0%

w 2014 r. – 37 osób – 21,4 %,

w 2013 r. – 39 osób – 17,2%.

Osoby niepełnosprawne w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w latach 2013-2015

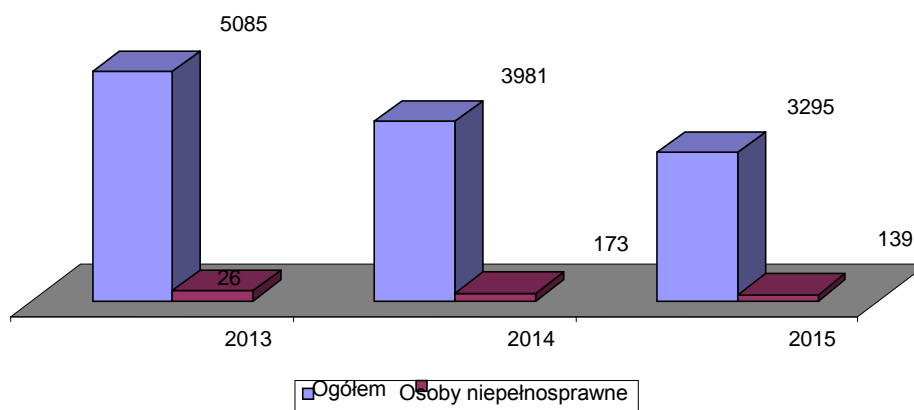

Tabela nr 9. Zestawienie osób niepełnosprawnych - bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w latach 2012-2014.

Z i U*

Z – znaczy stopień niepełnosprawności

U – umiarkowany stopień niepełnosprawności

Lata:	2012		2013		2014	
status	bezrobotni	poszukujący zatrudnienia	bezrobotni	poszukujący zatrudnienia	bezrobotni	poszukujący zatrudnienia
<i>Osoby włączone do ewidencji osób niepełnosprawnych</i>						
Ogółem:	157	10	151	7	123	10
w tym kobiety:	72	6	86	4	62	5
Z i U*	72	10	71	5	72	9
<i>Osoby wyłączone z ewidencji osób niepełnosprawnych</i>						
Ogółem:	126	14	160	6	156	12
w tym kobiety:	64	4	88	2	83	3
Z i U*	61	13	75	4	92	11
<i>Podjęcie pracy</i>						
Ogółem:	55	0	83	1	68	12
w tym kobiety:	28	0	43	0	36	3
Z i U*	27	0	39	0	37	11
<i>Rozpoczęcie szkolenia</i>						
Ogółem:	7	0	9	0	5	1
w tym kobiety:	4	0	5	0	3	0
Z i U*	1	0	2	0	5	1
<i>Rozpoczęcie stażu</i>						
Ogółem:	11	0	12	0	10	0
w tym kobiety:	8	0	6	0	5	0
Z i U*	4	0	7	0	6	0
<i>Rezygnacja lub niepotwierdzenie gotowości do pracy</i>						
Ogółem:	20	11	26	3	25	5
w tym kobiety:	8	2	17	1	13	1
Z i U*	6	10	10	3	10	4
<i>Utrata statusu osoby niepełnosprawnej</i>						
Ogółem:	9	1	11	0	11	1
w tym kobiety:	5	0	9	0	8	1
Z i U*	6	1	6	0	2	1

Źródło: Dane PUP w Międzyrzeczu

Głównym celem działań podejmowanych w ramach szeroko rozumianej rehabilitacji zawodowej jest stworzenie takich mechanizmów organizacyjno-prawnych aby pobudzić osoby niepełnosprawne bezrobotne i poszukujące pracy do aktywności zawodowej, a także

umożliwienie im zdobycia i utrzymania zatrudnienia zgodnego z kwalifikacjami, wykształceniem i możliwościami zdrowotnymi.

Tak więc rehabilitacja ma na celu pomniejszanie skutków, wynikających z niepełnosprawności, a także przygotowywanie osoby niepełnosprawnej do życia w społeczeństwie. Dzięki właściwej rehabilitacji osoby niepełnosprawne powinny umieć realizować się w pracy i w życiu osobistym, a poprzez samorealizację osiągać pożądany status społeczny.

III. Cele programu i harmonogram działań

Ustalono cele główne programu:

1. Przeciwdziałanie marginalizacji zawodowej osób niepełnosprawnych
2. Integracja społeczna osób niepełnosprawnych

Działania Powiatowego Programu powinny być realizowane przez tworzenie warunków, które zapewniają poprawę sytuacji niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Międzyrzeckiego, jak również osiągnięcie przez nich jak najwyższego poziomu społecznego funkcjonowania.

Tabela nr 10. Harmonogram działań.

I.p.	Cel główny	Cel szczegółowy	Kierunek działania	Realizator	Źródło finansowania
1.	Integracja społeczna osób niepełnosprawnych	Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych	Wspieranie i motywowanie osób niepełnosprawnych do podnoszenia wykształcenia	Placówki oświatowe, PCPR, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, jednostki samorządu terytorialnego	Środki budżetowe, środki PFRON
			Podniesienie jakości i warunków kształcenia osób niepełnosprawnych	Placówki oświatowe, jednostki samorządu terytorialnego	Środki budżetowe, środki PFRON, środki Unii Europejskiej
			Realizacja projektów dotyczących aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych współfinansowanych z Unii Europejskiej i w ramach projektów resortowych oraz PFRON	PCPR, Ośrodki Pomocy Społecznej, PUP, trzeci sektor, podmioty ekonomii społecznej	Środki budżetowe, środki PFRON, środki Unii Europejskiej
		Zwiększanie możliwości samodzielnego funkcjonowania osoby niepełnosprawnej	Likwidacja barier funkcjonalnych (architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych) i transportowych	PCPR, Domy Pomocy Społecznej i inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej, jednostki samorządu terytorialnego, i inne instytucje użyteczności publicznej	Środki PFRON
			Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	PCPR, Domy Pomocy Społecznej, jednostki samorządu terytorialnego	Środki PFRON
		Zwiększenie dostępu do usług opiekuńczych, zdrowotnych i rehabilitacyjnych	Organizacja wsparcia środowiskowego	Ośrodki pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia, Środowiskowe Domy Samopomocy, placówki oświatowe, Warsztat Terapii Zajęciowej	Środki budżetowe
			Umożliwienie udziału osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych	PCPR	Środki PFRON
			Propagowanie zdrowego stylu życia poprzez organizację kampanii prozdrowotnych	Placówki oświatowe, jednostki samorządu terytorialnego, trzeci sektor, placówki ochrony zdrowia, lokalne media	Środki budżetowe
			Prowadzenie działań profilaktycznych i	Placówki ochrony zdrowia,	Środki budżetowe

			edukacyjnych dotyczących zmniejszenia ryzyka wystąpienia chorób i niepełnosprawności	placówki oświatowe, jednostki samorządu terytorialnego, trzeci sektor, Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, Poradnie Psychologiczno- Pedagogiczne, lokalne media	
		Wzrost uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym	Udzielanie wsparcia z dziedziny sportu, kultury, rekreacji i turystyki	PCPR, jednostki samorządu terytorialnego, trzeci sektor	Środki PFRON, środki budżetowe
			Kontynuacja współpracy z trzecim sektorem i wolontariatem, w tym tworzenie partnerstw	PCPR, Ośrodki Pomocy Społecznej, jednostki samorządu terytorialnego, trzeci sektor, Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych, lokalne media	Środki budżetowe
2.	Cel główny	Cel szczegółowy	Kierunek działania	Realizator	Źródło finansowania
	Przeciwdziałanie marginalizacji zawodowej osób niepełnosprawnych	Rozwój rehabilitacji zawodowej i zatrudniania	Zwiększenie szans na podjęcie zatrudnienia przez osoby niepełnosprawne poprzez wykorzystanie instrumentów rynku pracy	PUP	Środki z budżetu Funduszu Pracy, PFRON-u, Unii Europejskiej
			Wspieranie samozatrudnienia osób niepełnosprawnych poprzez promowanie przedsiębiorczości oraz pomocą finansową na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej	PUP	Środki budżetowe, PFRON
		Szkolenie i przekwalifikowanie zawodowe	Dostosowanie szkoleń do możliwości osób niepełnosprawnych	PUP, instytucje szkoleniowe	Środki budżetowe
			Kierowanie ofert szkoleniowych do osób niepełnosprawnych	PUP	Środki budżetowe
		Propagowanie w środowisku idei zatrudnienia osób niepełnosprawnych	Informowanie pracodawców o korzyściach płynących z zatrudniania osób niepełnosprawnych oraz specyfice rynku pracy	PUP, Warsztat Terapii Zajęciowej	Środki budżetowe
			Promowanie i upowszechnianie informacji na temat działań ułatwiających pracodawcom tworzenie i utrzymanie miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych	PUP	Środki budżetowe

IV. Sposób realizacji programu

Bariery architektoniczne, urbanistyczne, transportowe, techniczne i w komunikowaniu się są jednymi z najistotniejszych ograniczeń utrudniających, a często uniemożliwiających osobom niepełnosprawnym kontaktowanie się z otoczeniem. Często eliminują możliwość podjęcia zatrudnienia, a niekiedy nawet samodzielnego wyjścia z domu osoby niepełnosprawnej. Usunięcie istniejących przeszkód oraz umożliwienie osobom niepełnosprawnym poruszania się w otoczeniu pozwala na podjęcie funkcji społecznych i zapewnia możliwość wykorzystania czasu wolnego.

Realizatorami zadań są jednostki samorządu terytorialnego, jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego na każdym szczeblu, spółdzielnie mieszkaniowe, placówki oświatowe, placówki zdrowia z terenu Powiatu Międzyrzeckiego, inne instytucje administracji publicznej i organizacje pozarządowe.

V. Adresaci programu

1. osoby niepełnosprawne,
2. rodziny osób niepełnosprawnych,
3. przedstawiciele organizacji pozarządowych,
4. instytucje świadczące usługi osobom niepełnosprawnym,
5. społeczność powiatowa,
6. pracodawcy.

VI. Źródła finansowania programu

Program wyznacza kierunki rozwoju oferty wsparcia dla osób niepełnosprawnych, które dostosowane do rzeczywistych potrzeb stanowiąc będą podstawę do sporządzenia konkretnych projektów wcielanych w życie na terenie naszego powiatu. Do skutecznej realizacji zamierzonych celów niezbędna będzie współpraca władz wojewódzkich, powiatowych, gminnych, organizacji pozarządowych oraz innych instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych mogących wspierać realizację programu merytorycznie i finansowo, z uwzględnieniem problemów, zasobów i specyfiki poszczególnych jednostek.

Źródła finansowania:

1. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
2. samorządy gminne,
3. samorząd powiatowy,

4. środki budżetu państwa,
5. środki finansowe pozyskane z innych źródeł, w tym z Unii Europejskiej,
6. Narodowy Fundusz Zdrowia,
7. subwencja oświatowa,
8. dotacje, granty,
9. udział własny beneficjentów.

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Powiatu Międzyrzeckiego na lata 2016-2025 wcielany będzie w życie poprzez systematyczne realizowanie poszczególnych zadań. Będzie monitorowany na poziomie powiatu przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Międzyrzeczu, a efekty realizacji przedstawiane będą Radzie Powiatu w corocznym sprawozdaniu z działalności jednostki.